

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Λιθουανία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Το άρθρο 145 του κώδικα πολιτικής δικονομίας (*Civilinio proceso kodeksas*) καθορίζει τα διάφορα είδη προσωρινών μέτρων. Προσωρινά μέτρα μπορούν να είναι τα ακόλουθα:

κατάσχεση της ακίνητης περιουσίας του εναγομένου
εισαγωγή απαγόρευσης στο δημόσιο μητρώο η οποία εμποδίζει τη μεταβίβαση τίτλου
κατάσχεση κινητής περιουσίας, χρημάτων ή άλλων δικαιωμάτων ιδιοκτησίας που ανήκουν στον εναγόμενο και κατέχονται από τον εναγόμενο ή τρίτους
παρακράτηση περιουσίας που ανήκει στον εναγόμενο
διορισμός διαχειριστή για την περιουσία του εναγομένου
απαγόρευση που δεν επιτρέπει στον εναγόμενο να συμμετέχει σε ορισμένες συναλλαγές ή να προβαίνει σε ορισμένες ενέργειες
απαγόρευση που δεν επιτρέπει σε άλλα πρόσωπα να μεταβιβάσουν περιουσία στον εναγόμενο ή να εκπληρώσουν άλλες υποχρεώσεις
σε εξαιρετικές περιπτώσεις, απαγόρευση που δεν επιτρέπει στον εναγόμενο να εγκαταλείψει τη μόνιμη κατοικία του και/ή απαγόρευση που δεν επιτρέπει την απομάκρυνση παιδιού από τη μόνιμη κατοικία του, χωρίς την άδεια του δικαστηρίου
αναστολή ρευστοποίησης στοιχείων του ενεργητικού, όταν έχει κατατεθεί αίτηση ακύρωσης της κατάσχεσης των εν λόγω στοιχείων του ενεργητικού
αναστολή εκτέλεσης είσπραξης
επιδίκαση προσωρινής διατροφής ή επιβολή προσωρινών περιορισμών
απόφαση για λήψη μέτρων που αποτρέπουν την πρόκληση ή αύξηση ζημίας
άλλα μέτρα που προβλέπονται από τον νόμο ή διατάσσονται από το δικαστήριο, των οποίων η απουσία ενδέχεται να καταστήσει δυσκολότερη ή αδύνατη τη συμμόρφωση με την απόφαση του δικαστηρίου.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

Κατόπιν αιτήματος των εμπλεκόμενων στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλει προσωρινά μέτρα, αν τα εν λόγω πρόσωπα παρέχουν αξιόπιστη αιτιολόγηση του αιτήματός τους ή αν η μη έγκριση αυτών των μέτρων καθιστά τη συμμόρφωση με τη δικαστική απόφαση δυσκολότερη ή αδύνατη.

Το δικαστήριο μπορεί να εφαρμόσει προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα μόνο όταν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, καθώς και όταν η μη έγκριση των εν λόγω μέτρων θα συνεπαγόταν παραβίαση των δικαιωμάτων και νόμιμων συμφερόντων ενός προσώπου, της κοινωνίας ή του κράτους.

Τα προσωρινά μέτρα μπορεί να εφαρμόζονται τόσο χωρίς την άσκηση αγωγής όσο και σε οποιοδήποτε στάδιο της αστικής διαδικασίας.

2.1 Η διαδικασία

Αιτήματα σε σχέση με προσωρινά μέτρα εξετάζονται από πρωτοβάθμιο δικαστήριο ή, στις περιπτώσεις που αναφέρονται ρητώς στον νόμο περί εμπορικής διαιτησίας (*Komercinio arbitražo įstatymas*), από το περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους (*Vilniaus apygardos teismas*). Όταν το αίτημα για προσωρινά μέτρα συνδυάζεται με την άσκηση αγωγής, το ζήτημα των προσωρινών μέτρων αποφασίζεται μόνο αφού κριθεί το παραδεκτό της αγωγής με την οποία συνδυάζονται. Το δικαστήριο αποφαινεται για το αίτημα προσωρινών μέτρων το ταχύτερο δυνατό, με γραπτή διαδικασία, όμως οφείλει να αποφανθεί το αργότερο εντός τριών εργάσιμων ημερών από τη λήψη του αιτήματος. Όταν κρίνεται αναγκαίο από το δικαστήριο, ο εναγόμενος ειδοποιείται για την εξέταση του αιτήματος προσωρινών μέτρων.

Τα πρόσωπα που εμπλέκονται στη διαδικασία δικαιούνται να καταθέτουν αιτήματα για προσωρινά μέτρα στο δευτεροβάθμιο δικαστήριο ή το ακυρωτικό δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η υπόθεση επί της ουσίας.

Το δικαστήριο δύναται να εκδώσει προσωρινά μέτρα πριν από την ημερομηνία άσκησης της αγωγής βάσει γραπτού αιτιολογημένου αιτήματος του ενδιαφερόμενου για προσωρινά μέτρα. Στο εν λόγω αίτημα, ο αιτών πρέπει να δηλώνει τους λόγους για τους οποίους η αγωγή δεν έχει ασκηθεί μαζί με το εν λόγω αίτημα, να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν τα συμφέροντά του και να καταθέσει ποσό ίσο με το ήμισυ των δικαστικών εξόδων που χρεώνονται για αίτημα προσωρινών μέτρων, δηλ. 100 LTL. Σε περίπτωση αιτημάτων προσωρινών μέτρων που αφορούν υποθέσεις που εκκρεμούν σε εθνικά ή ξένα διαιτητικά δικαστήρια ή σε ξένα δικαστήρια, χρεώνεται ποσό 1 000 LTL. Το δικαστήριο μπορεί να μειώσει το ποσό της κατάθεσης, λόγω της δεινής οικονομικής κατάστασης του αιτούντος, αν ο αιτών έχει υποβάλει σχετικό αιτιολογημένο αίτημα, συνοδευόμενο από αποδεικτικά στοιχεία. Το δικαστήριο, όταν επιβάλλει προσωρινά μέτρα, θέτει προθεσμία για την άσκηση της αγωγής. Η εν λόγω προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Αν η αγωγή πρέπει να ασκηθεί ενώπιον ξένου δικαστηρίου ή διαιτητικού δικαστηρίου, η προθεσμία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 30 ημέρες. Αν η αγωγή δεν ασκηθεί εντός της καθορισμένης προθεσμίας, αίρονται τα προσωρινά μέτρα. Αν δεν ασκήθηκε λόγω σφάλματος του ενδιαφερόμενου προσώπου, το ποσό της κατάθεσης δεν επιστρέφεται.

Το αίτημα προσωρινών μέτρων πρέπει να υποβάλλεται στο ίδιο δικαστήριο που θα εξετάσει την αγωγή σύμφωνα με τους κανόνες δικαιοδοσίας. Το αίτημα προσωρινών μέτρων που αφορά υπόθεση η οποία εκκρεμεί σε ξένο δικαστήριο ή σε ξένο ή εθνικό διαιτητικό δικαστήριο πρέπει να υποβάλλεται στο περιφερειακό δικαστήριο του Βίλνιους.

Κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των προσώπων που εμπλέκονται στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, το δικαστήριο μπορεί να αντικαταστήσει ένα προσωρινό μέτρο με άλλο. Το δικαστήριο οφείλει να ενημερώσει τα πρόσωπα που εμπλέκονται στην υπόθεση ή τα άλλα ενδιαφερόμενα πρόσωπα σχετικά με τυχόν τέτοιο αίτημα και αυτά έχουν το δικαίωμα να αντιταχθούν σ' αυτό.

Το δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να μην επιβάλει προσωρινά μέτρα αν ο εναγόμενος καταβάλει το αιτούμενο ποσό στον λογαριασμό του δικαστηρίου ή αν έχει συσταθεί εγγύηση για τον εναγόμενο. Εξάλλου, ο εναγόμενος μπορεί να ενεχυριάσει περιουσιακά στοιχεία του προς όφελος του αιτούντα.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

(Βλέπε τμήμα 2)

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα μπορούν να αφορούν ακίνητα, κινητά περιουσιακά στοιχεία, κεφάλαια και δικαιώματα ιδιοκτησίας.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα είναι μέτρα των οποίων η απουσία ενδέχεται να καταστήσει δυσκολότερη ή αδύνατη τη συμμόρφωση με την απόφαση του δικαστηρίου. Σε περιπτώσεις που αφορούν τον προσωρινό περιορισμό δικαιωμάτων ιδιοκτησίας σε αντικείμενο κοινής ιδιοκτησίας, μπορεί να επιβληθεί κατάσχεση μόνο στο μερίδιο ιδιοκτησίας που ανήκει στο πρόσωπο σε βάρος του οποίου διατάσσονται τα προσωρινά μέτρα. Όταν το μερίδιό του στην κοινή ιδιοκτησία δεν έχει προσδιοριστεί, ολόκληρη η ιδιοκτησία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κατάσχεσης, μέχρι τον προσδιορισμό του μεριδίου.

Μετά την κατάσχεση κεφαλαίων σε λογαριασμούς τραπεζών και άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, η χρήση των εν λόγω κεφαλαίων επιτρέπεται μόνο για τις συναλλαγές που ορίζονται στην απόφαση του δικαστηρίου.

Σε περιπτώσεις που κατάσχονται αγαθά σε ελεύθερη κυκλοφορία, πρώτες ύλες, ημικατεργασμένα προϊόντα ή προπαρασκευασμένα προϊόντα, ο κύριός τους μπορεί να αλλάξει τη σύνθεση και τη μορφή τους μόνο εφόσον η συνολική αξία τους δεν πρόκειται να μειωθεί, εκτός να υπάρχει διαφορετική πρόβλεψη στην απόφαση του δικαστηρίου.

Πρόσωπο του οποίου η περιουσία έχει κατασχεθεί φέρει ευθύνη για τυχόν παραβίαση των περιορισμών που επιβάλλονται από τη στιγμή της κοινοποίησης της απόφασης κατάσχεσης της περιουσίας και, αν η κοινοποίηση είναι αδύνατη, μεταξύ άλλων όταν η απόφαση προσωρινών μέτρων εγκρίνεται εν τη απουσία του εν λόγω προσώπου, από τη στιγμή που η απόφαση εγγράφεται στο μητρώο κατάσχεσης περιουσιακών στοιχείων.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Αν το δικαστήριο απορρίψει το αίτημα, τυχόν προηγούμενα προσωρινά μέτρα διατηρούνται μέχρι τη θέση σε ισχύ της απόφασης του δικαστηρίου. Το ζήτημα της άρσης προσωρινών μέτρων πρέπει να αποφασίζεται μέσω δικαστικής απόφασης.

Αν το αίτημα γίνει δεκτό, τυχόν προηγούμενα προσωρινά μέτρα διατηρούνται μέχρι την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου. Ο δικαστικός επιμελητής που αναλαμβάνει την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου ενημερώνει τον υπεύθυνο τήρησης του αντίστοιχου δημόσιου μητρώου σχετικά με τη λήξη των προσωρινών μέτρων στην εν λόγω υπόθεση.

Σε περίπτωση κατάσχεσης κινητής περιουσίας που δεν μπορεί να εγγραφεί στο κτηματολόγιο, ή αν την ημέρα της απόφασης η αξία και η φύση της περιουσίας του εναγομένου δεν έχουν γνωστοποιηθεί στο δικαστήριο, το πρόσωπο που ζητά προσωρινά μέτρα πρέπει να υποβάλει αίτημα στον δικαστικό επιμελητή για τον εντοπισμό και την περιγραφή της περιουσίας του εναγομένου. Αν δεν υποβληθεί τέτοιο αίτημα στον δικαστικό επιμελητή και τα στοιχεία της κατασχεθείσας περιουσίας δεν έχουν αποσαφηνιστεί, τα προσωρινά μέτρα παραμένουν σε ισχύ για δεκατέσσερις ημέρες από την ημερομηνία της απόφασης που τα επιβάλλει. Κατόπιν αιτήματος των προσώπων που εμπλέκονται στην υπόθεση ή άλλων ενδιαφερόμενων προσώπων, τα προσωρινά μέτρα μπορούν να αίρονται με απόφαση του δικαστηρίου που συνεδριάζει επί της ουσίας της υπόθεσης.

Το δικαστήριο ακυρώνει τα προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα, αν το πρόσωπο που ζητά τα προσωρινά μέτρα δεν ασκήσει αγωγή εντός της προθεσμίας που έχει ορίσει το δικαστήριο. Δεν μπορεί να ασκηθεί ξεχωριστή έφεση κατά της απόφασης για το εν λόγω ζήτημα. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να ακυρώσει προσωρινά μέτρα αυτεπάγγελα όταν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος, καθώς και όταν η μη άρση τους θα συνεπαγόταν παραβίαση των δικαιωμάτων και νόμιμων συμφερόντων ενός προσώπου, της κοινωνίας ή του κράτους.

Αν προσωρινά μέτρα που έχουν επιβληθεί από το δικαστήριο περιορίζουν, παραβιάζουν ή αποδυναμώνουν τα δικαιώματα προσώπων που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση, τα εν λόγω πρόσωπα δικαιούνται να ζητήσουν από το δικαστήριο που εξετάζει την ουσία της υπόθεσης να ακυρώσει τα προσωρινά μέτρα.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Τυχόν απόφαση προσωρινών μέτρων που εκδίδεται από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία μπορεί να προσβληθεί από τα εμπλεκόμενα στην υπόθεση πρόσωπα με ξεχωριστή έφεση σε ανώτερο δικαστήριο, εκτός από μια σειρά υποθέσεων που ορίζονται στον κώδικα πολιτικής δικονομίας. Τα πρόσωπα που δεν εμπλέκονται στην υπόθεση μπορούν να ασκήσουν ξεχωριστή έφεση μόνο κατά αποφάσεων πρωτοβάθμιου δικαστηρίου οι οποίες έχουν απορρίψει αιτήματά τους για την ακύρωση των προσωρινών μέτρων που τους έχουν επιβληθεί. Η άσκηση ξεχωριστής έφεσης δεν συνεπάγεται αναστολή των διαδικασιών.

Οι δικαστικές αποφάσεις προσωρινών μέτρων δεν μπορούν να αναιρεσιβληθούν.

Τελευταία επικαιροποίηση: 21/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.